

The Lithuanian Weekly "Lietuva"

PUBLISHED EVERY SATURDAY.
Executes all kind of Job Printing and trans-
lating in all modern languages.

Subscription \$2.00 per year.

All communications must be addressed
"Lietuva" Publishing Co.,
954 33rd St., Chicago, Ill.

Nedelinis laikraštis "LIETUVA"

Išleista kas Subata, Chicago, Ill.

KASZTUOJA:

ANT METU AMERIKOJE.....\$2.00
IN UŽMARE.....\$3.00

Užveizdetojas A. OLSZEWSKIS.

Rankraščiai (korespondencijos) ir laisvą tu-
ri būti adresuoti ant šio adreso:

"Lietuva" Publishing Co.

954 33rd STREET

CHICAGO, ILLINOIS.

Plaigai turi būti elnėti per MONEY ORDER arba

REGISTRUOTĄ GROMATŲ ant ranku

A. OLSZEWSKIO,

954 33rd St., Chicago, Ill.

Isz Chicagos.

Kas girdetie terp lenku Chicagos.

Nors jau ir terp lietuviu ran-
dasi wisokio swieto: apszwiesti
ir tamsunu, diawotu ir atskalunu,
bet da niekad terp ju nebuwo
girdetie tokiu atsitikimu, koki terp
Chicagos lenku dedasi. — Sztai
kas atsitiko szioms dienoms wie-
noje Chicago lenkiszkoje parapi-
joje Sz. Jadwygos, ant sziaur-
wakarines dalies miesto:

Wisi lenku kunigai Chicagoje,
(kaip lenkai patys sako) ty-
czia užtraukia skolas ant bažny-
czios, idant potam parapija ne-
galetu jo iszwarytie, nes jeigu j-
iszwarys, tai joks kitas kunigas
in ta parapija neis ir nenores mo-
ketie ano milžiniskos skolos, ir
tada, ar parapija j- kenczia, ar ne-
kenczia, turi laikytie, nes joks
kito kunigo gaut negali.

Tas pats dejsi ir lenkiszkoje
parapijoje, Szwentos Jadwygos,
su kunigui Juozupu Barzynskiu.

Kada Barzynskis pradejo ty-
czia nereikalingas skolas ant ba-
žnyczios užimtie, in ta tarpa pri-
buwo už wikariusza kn. Antanas
Kazlauskas. Wikarijuszas pate-
myjas, kad probaszczius su to-
kioms skoloms parapija skriaud-
žia, pranesze ape tai, po sekre-
tu, komitetui bažnyczios, ape ka
dasižinojo ir wisa parapija, o su-
sitarus su kn. Kazlausku prade-
jo priesztytis probaszcziu: — ne-
daleist jam užimt skolu daugiau,
o užimtas isz wisu pajiegu iszmo-
ketie. Dasižinojas probaszczius
Barz. ape tai, tuojaus kn. Kaz-
lauska isz parapijos iszwijo, o in
jo wieta paeme kita wikarijusza,
kn. Gieburowski.

Parapija isz to neiszwarytai
intužo. Po iszwazewimui kn.
Kazlausko pradejo be paliowos
parapijonai užpuldinietie ant sa-
wo probaszcziaus ir suwisai jo in
bažnyczia neleistie. Palicija kas-
dien buwo reikalinga, idant gyn-
tie no užpuldinejimu. Netiktai
ant probaszcziaus užpuldinejo, bet
ir ant wikarijuszo kn. Gieburow-
skio. Sztai nedelioj, 3 d. Waserio,
kada tasai sake isz ambonos pa-
moksla, pas didiaisiais duris susi-
taisius gausia jaunu waikazu prade-
jo su kojoms tryptie ir rektie,
idant pertraukti kunigui pamok-
sla. Kunigas turejo perstotie ir
trauktis no ambonijos szalin ne-
pabaigias pamoksla, o palicija
maisztinykus iszware lauk.

Probaszcz. B. matydamas, kad
eze gero nebus, utarnyke, 4 Wa-
serio atitrauke ir pats isz tos pa-
rapijos, bijodamas, idant parapijo-
nai kada užpuolia ant klebonijos
neužmusztu jo; nuwyko pas sawo
broly ant Noble st. pas kn. Win-
centa B. Jo wietoje liko tiktai
wienas kn. Gieburowskis.

Prabaszczius iszwazewo utarny-
ke, o petnyczioja anksty, pusiau
septinta adyna rytmezcio, susida-
rius armija isz 200 — bobu apsi-
szarwojusiu su geležimis rankose
ir kiekwieta turejo po pylina
sauja trintu pipiru, terp moteriu
radosi ir wyru, užpuole ant klebo-
nijos ir ant bažnyczios. In bažny-
czia insilauze be jokios periszkas-
dos, o in klebonija duris akmeni-
mis iszmusze.

Kaip tik insilauze in klebonija
tuojaus suriko:

— Duokit kuniga kart!

Ant laimes klebonijoje radosi
du palicimonai, kurie stoji kuni-
ga gintie.

Tuojaus wiena boba kliustelejo
palicimonui in akis sauja trintu
pipiru — ir tasai apjako ant wietos.
Bet toje pat walandoje kirtu
kumsczia bobai in snuky ir prire-
me ja prie duriu.

Kitam palicimonui kas toks isz
užpakalio kirtu su plaktuku in
pakauszy, szis krito ant žemes be-
jausmo, o isz opos kraujus upeliu
liejosi. Tada wisa armija bobu ir
wyru, apsiginklawusiu su plytga-
liais, lazdomis ir "paipomis" puo-
lesi ant pirmutinio palicimono, ka
szis wos suspejo atkisztie rewol-
wery ir tik tokiu budu užpuoli-
kai nedryso artin lystie.

Dawe telefona in stacija palici-
jos, kurios kapitonas surinkias
wisa palicija, kokia tik po rankai
turejo, atbeigo ant pagelbos.

Pribuwus palicija, iszwido tik-
ra kyniskai — japoniskia karia,
ka baisu ir prisiartytie. Szau-
ke per telefona isz kitos stacijas
wisa palicija tame in pagelba.

Pakol petroliskzi wežimai pri-
buwo, armija bobu wela metesi
ant palicijos užpyldamos jiems akis
pipirais ir lupdamos kaily su gele-
žinimis paipomis palicimonams, ku-
ry tik nugriebdamos.

Paczeme inirtine atwaziuoja
su rogutems ir kn. J. Barzynskis,
ape tai nieko nežinodamas, ka eze
kruwina kowa eina. Tada palicija
iszwede kn. Gieburowsky, ir už-
dejus ant rogeliu kn. Barzynskio,
liepe smukt abiems szalin.

Kada kunigai abudu wazewo,
wisa armija maisztinyku szoko
juos wytis. Palicija bijodama, i-
dant maisztinykai pasigawia ku-
nigus neužmusztu, pasileido pas-
kui juos su dwiems patroliskzais
wežimais. Wienok rogutese ark-
klys buwo smagus, kunigai spe-
jo isztruktie, o palicija maisztin-
nykus iszwaikie in wisas szalis no
ulycziu.

Laikie muszynes palicija arez-
tawojo tris asabas, bet dabar yra
iszleistos po kaucija. Teipogi
toje kowoje tapo skaudziai suzeis-
ti 4 palicimonai; wienas waiki-
nas 18tu metu ir wiena boba, o
mažiau suzeistu randasi geras
skaiczius.

Kare traukesi no 7tos iki 10
adynai.

Detektiwai jieszko tu, kurie
buwo pradžia tos kowos.

Nagi broliai, ar girdejtia kada
tokius dalykus terp lietuwiu? —
Gal niekad. Nors ir arsziausi bu-
tu lietuwai, jau tik, rodžias, to-
kios gedos nedarytu sawo wisai
tautai, kaip szendien lenkai — ku-
rie už mus wadinasi apszwiestes-
niais. Pasakykit dabar, kas
terp ju yra kaltesniu, ar kunigai,
ar parapijonai?

Teisybia pasakius, — abieju yra
eilia. — Kunigai kalti, kad be
mieros parapija skriaudžia, nes
Chidagoje nera nei wienos len-
kiskos bažnyczios, kad neturetu
po kelesdeszintis tukstancziu do-
lieriu skolu, o gal ir tokiu ran-
dasi, kad ir po szimtus tukstan-
cziu turi; jau skolos nekarta isz-
nesza tris syk tiek, kiek wisa
yra baisi kalte kunigu. Bet isz
antros puses kalti ir parapijonai
už toky negražu pasielgima. Jie
galejo iszsižadetie toky kuniga
szwelnensiu budu, o ne tokiu
dyku, indijoniszku, kruwinu,
kurs wisai tautai geda daro. Ir

dabar isz tos paczios priezasties
jiems bažnycia uždare, ka neži-
nia arba kada ja atidarys.

Tegul szis atsitikimas patar-
nauja wisiems lietuwiams už pa-
weiksla, o labjausie naujaleni-
kams, kurie neresi isz lietuwisz-
ko kailio, o wisoms pajiegoms
weja lenkus, idant pawytie; wos
jau lenkiskai pora žodziu pramo-
ko, "sako: jau asz ne lietuws,
asz lietuwiszku užmirsza, kam
man tu lietuwiszku rasztu, knygu,
tuszczeju, asz jau bemoka polska,
na ir dabar "pan". O eze pasi-
rodo, kad lenkai, teipgi, newisada
moka poniszka! apsieitie.

Pažiurekime szendien Chicago-
je in lietuwiszka parapija, yra
da tik jaunutele parapija, o jau
turi 12 sawo locnu lotu, turi sa-
wo locna bažnyczia, ant kuriu
nera jokiu skolu ir nereikalauja
szendien moketie jokiu procentu,
ir da szymet g. kn. M. Krawczu-
nas dapirko du lotus prie bažny-
czios.

Tie patys lenkai sako: "mums
tokio kunigo reikia, kaip tas lie-
tuwiszkas, o tada rastusi ir terp
musu twarka." Net daugumas len-
ku waiksziocia in lietuwiszka
bažnyczia ir czionai suolus turi
nusisamdina.

Jeigu nors syky lietuwai pra-
detu pažytie sawes in pamyletu
patys sawos, o nesiwiktu in len-
kiskai kaily, isztiesu pradetu
kasdien Lietuwa augtie; tie pa-
tys lenkai imtu krikisztitis ant
lietuwiu, o per nekoky laika susi-
lygytume mes su jais, arba gal ir
pralenktume juos.

Paweikslas.

Perskaitias laikrasztje ape
doriskia krutejima in kylima Lie-
tuwiu ape musu Canal-stryty ir
daziuojias isz apgarsinimu, jog
bus kokis ten linksmas wakarelis
studentu, neweju nedelios wakare
ant pasilinkeminimo ir atra-
dau tikrai szauunu wakarely. Dailli
sale, trenksmi lietuwiszka muzika
ir wisas susirinkimas iszrode tik-
rai paweikslingas. Rodesi, jog isz
dangaus atejo pasiuntinis ir isz-
rinko wisus geruosius, palikda-
mas urwuose tik tuos, kurie ne
turi jokio doro jausmo, nei jokio
supratimo, kas tai yra žmogisz-
kumas ir nesirupina ape nieka
daugiau, kaip tik ape sawo gy-
wuliskia gyvenima ir dergima
kitu. Žinoma wisi ne galejo atei-
tie per sunkius laikus bedarbes.
Ten nebuwo girtuokliu, nei pala-
dunu, nei mulkiu. Tuli Temitojai
to susirinkimo teip buwo užga-
nedinti ir apymti meilia ir prisi-
rizimu prie wisu, kad be jokio
weidmainigumo iszstare szeis žo-
džais: "Kas galejo myslitie, jog
ape Canal stryti yra tokiu szauunu
wyru, padoriu moteriu ir
gražiu, patogių ir meiliu merge-
liu. In kiekwienu linksmo wei-
do galima buwo patemitie terp
ju wisu dorybiu, broliszka santai-
ka ir jausma meiles, o teipgi pri-
lankuma del studentu už parengi-
ma to wisuomeniszko pasigereji-
mo.

Isz keliu paweikslu, kurie pas
mus atsitiko galima matyt, jogei
yra Lietuwiu, kurie turi prota ir
supranta, kas yra geras ir kas
blogas; prie gero pristoja, o blo-
go ne apkenczia. Delto seikia
tik parodytie jiems, kur yra ge-
rowe ir nauda, o Lietuwei pasi-
kels ir užmys pirma wieta Ame-
rike lygei su kitomis apszwiesto-
niais tautomis ir iszynky wargas
ir apsieidimas isz tarpo ju. Todel
brolei, nesibijokite gražiu pu-
blicznu zabowu ir susirinkimu a-
kyse swetintaucziu, o greit tap-
kite prakilnesnes. Teipgi skaiti-
kite daugiau laikraszczių ir wi-
sokes moksliszkas ir istoriskas
knygeliu, o ingysite daugiau
nauju supratimu.

Direktorei to linksmo wakare-
lio sakoma, jog jie buwo užmi-
linia parengtie kalbetojus ir kitas
da zobowas, bet nesuspejo u-
mame laike ir atidejo ant kito
sykio.

Studentai, kurie sutwere ta
wakarely, iszreiszkia sawo žo-
dziuose ir jausmuose szirdingiau-
"acziu" wisiems Swecziams už
paremima ju užmanimu ir gražu
pasielgima, o direktorian wakare-
lio už darbsztuma ir gera teisi-
ga wedima twarkos, kad ne reike-
jo patrotytie, nors už wiska už-
mokejo brangei; o gi mergelems,
toms saldžiams szirdelims, siun-
czia szwelnensiu padekawonia už
atsilankima ir gražu paszokima,
kad net swetintaucziai, tik isz
trumpo pažiurejimo ant ju, paga-
re jais ir ta wisa wakarely. Asz
ir pripažinstu isz sawo puses
wertinguma tiems lietuwiams. Už
tai garbe jiems, o papeikimas už-
widotojams! Lai gywuojia Lietu-
wei Canal-strycio, lai gywuojia
terp ju teisybe, dora meile ir gra-
žu paweikslas su pasiwedimu
ant kiekwienu žingsnio! Eikite
broloi pirmyn del sawo naudos, o
del kitu paweikslu! Tegul wisi
mokinasi no jusu. TEN BUWIS.

Mitingas

Lietuwiszko Demokratiszko
Klubu 7-tos Wardos.

Panedely, 18 d. Waserio 7 ady-
na wakare. Saleje D. Norbuto, po
nr. 584 S. Jefferson str. "Lietu-
wiszkas Demokratiszkas Klubas
7-tos Wardos," laikys sawo mi-
tinga, ant kurio užpraszo wisus
lietuwiu koskaitlingiausius susi-
rinktie D. NORBUTAS prez.

"Grand Opening"

Ciprijonas Galewskis szioms
dienoms atidare nauja saliuona ir
ant Subatos wakaro rengia baliu
atidarymo saliuona "GRAND O-
PENING". Grajys puiki muzika,
bus daugel jaunimo ir bus geri
szokiai. Prasides 6 adyna subatos
wakare ir trauksis iki nedelios
wakaru. Szirdingai užpraszo wi-
sus lietuwiu ir lietuwaitias atsi-
lankytie.

su gudone C. GALEWSKIS.

Daneszame wisiems gentems
ir pažystiems, kad 14 diena Wa-
serio 1895 m. persiskyre su
sziuom swietu musu mieliausias
tewas, Jurgis Liutkewiczius, tu-
rintis 64-tus metus sawo amžiaus.
Sz. at. Jurgis L. paeina isz mies-
telio Liudwinawo, - Kalwarijos
pawieto, red. Suwolku. Mirda-
mas paliko giliausime nuliudime
sawo motery senuose metuose,
tris sunus ir wiena dukterę, wi-
sus gerai aprupytus, kurie užpra-
szo wisus gentias ir pažystamus
atsiduotie prie Diewo už jo du-
szia.

Jo, nuliudus, MOTERIS ir SUNUS.

GROMTNYCZIA.

S. P. Plymouth, Pa. Daina,
kuria Tamista, sakai, esi parupi-
nias ir meldi intalpytie in "Lie-
tuwa", — yra jau parupyta da
priesz Tamistos užginima ir jau
randasi keliose knygosse atspaus-
ta. Už tai nereikalinga yra talpy-
tie, nes ja wisi jau žino.

6-ta nr. "Garso A. L." aptu-
rome per wela ir per tai jame pa-
tilpias atsiszaukimas in Liet. ne-
patilpo. Bus paantrytas ateinan-
cziam nr.

UŽMOKEJO UŽ LIETUVA

A. Liutkewiczius	Mahanoy Pl.	2.00
M. Wilkatis	Shenandoah	1.00
St. Strubinskas		1.00
P. Lazauskas		1.00
M. Szarackis		1.00
W. Sabonis		1.00
W. Norbuto		1.00
S. Azukus		1.00
J. Balczewskis		1.00
K. Samulaitis		1.00
V. Bazilia		1.00
V. A. Lobeck		1.00
J. Grewlaskis		1.00
S. Zywaszkas		1.00
J. Naurantis		1.00
A. Kamarskasis		1.00
J. Puerkus		1.00
J. Iwanuskas		1.00
J. Stelmokas		1.00
Alek-K		1.00
J. Ramonas		1.00
K. Juszkewicz		1.00
J. Szoputis		1.00
S. Stanalawaitis		1.00
F. Liutkewiczius		1.00
S. Szlepowiczius		1.00
L. Liudius		1.00
K. Wisnortas		1.00
	Walke Barre	2.00
	S. Chicago	2.00

Wietines zinios.

— Naujas namas paczto Chica-
gos stos ant Lake Front.

— Republikoniszka konwencija
bus utarnyke, 19 d. Waserio.

— Jonas Miedažis tegul atei-
na in redakcija, nes del jo yra
gromata czionai.

— Szaltis Chicagoje ko tolyn,
to eina smarkyn ir nežine kada
jam bus galas. Žmonis baisiai in-
wargino.

— Didžemjem Chicagos paczte
persiszalde net 200 klerku no to
baisaus szalezio. Guli wisi ligo-
butyje.

— Pragaiszo didelis, szerkz-
nos szersties, padabnas in wilku,
szuwa L. Azuko. Jaigu kas jy
rastu, gaus gera nagrada.

— Jeigu kas žino kur gywena
Juozas Radawiczius ir Wincen-
tas Stankewiczius, tegul atsi-
szaukia, nes del ju yra po wiena
gromata.

— Kas nori gautie geros ir
szwiežios mesos, tegul eina pas
A. Malkewicziu, 3234 Laurel st.
o gausite geriausią mesą ir už
pigiau kaip kitur (12—6).

— Suraszas sanariu klubo 6tos
wardos tapo szioms dienoms
iszsiustas ant ranku sekretoriaus
p. M. Warankas. Tegul ir kiti
klubai ape tai nepamirsza.

— Gražu Abroza "Kražių Pjo-
wynes" galite dabar gautie redak-
cijoje "Lietuvos" už 50c., už
paczta 10c., o kas ant sykio ima
kelis tokius abrozus, tam kasztu
paczto nerokuojame.

— Ar nori iszgrajytie gera
farma? Tai pirk tikieta už dolie-
ry, o traukimas bus užgaweniu
nedelioje; gali tau laime patar-
nautie ir gali už dolieri iszgraj-
ytie 40 akru derlingo lauko,
o kaip ne iszgrajysi, tai tas do-
lieris yra ant garbes Diewo, nes
isz tu pinigų bus statyta bažny-
czia "Lietuwiszkos Kolonijo-
se".

— Labai pigiai ant pardawi-
mo geras biznis iszwaziujimo
keresinas, gezelines ir benziuos:
200 su wirszum geru kostimieriu.
arklys, wežimas, wisas užkinky-
mas ir 200 su wirszum blekiu,
wisas už \$50. Atsiszaukite pas
waldytoj: (23—2)

Ant Buszkewiczius

910 32nd st., Chicago III.

— K. E. Normontas, jaunas
Lietuwys, szioms dienoms aptu-
rejo paszaukima no Circuit
Court of Cook County ant Petty
Juror (wieno isz 12 prisegusiu
sudziu). Pereita panedely turejo
stotie ant examino, wienok
da negirdejome kaip examinas
nusiadawe. Jeigu gerai, tai ture-
sime ir wiena lietuwy sude "Pet-
ty Jury", kas mus labai linksmi-
na.

— Subatoje, 16 d. Waserio, 7
adyna wakare, saleje Kosandos,
786 S. Ashland ave. kerte 17tos
„Lietuwiszkas Republikoniskas
Klubas 9tos wardos" laikys sawo
mitinga, ant kurio už praszo
wisus tos wardos lietuwiu kos-
skaitlingiausius susirinktie.

A. Moseckis, sekr.

— Nedelioje, 17 Waserio, baž-
nytineje saleje bus metinis mi-
tingas "Gwardijos D. L. K. Wi-
tauto", ant kurio turi pributie
wisi sanariai po kora. Bus rinki-
mas naujos administracijos ir bus
prisiusti kariumeniszki drabužiai
ant parodymo. Delto turi susi-
rinktie wisi koskaitlingiausie.
Po miszparui bus mustras tos pa-
czios gwardijos.

A. Žemaitis, sekr.

— Joci ketina uždietie lietu-
wiszka laikrasztį ir kaipo sana-
rys "Auszros" duosias jam war-
da "Žwaigžde" — kuri tai žwai-
gžde busius organu minetos
"Auszros". Dabar tiktai skubina
pinigus ant to mierio ubagautie,
sakydamas, buk jam pinigai
reikalingi ant mokslaines, in
kuria, kaip duodasi girdetie, da
jis newaiksziocia, nes kasdien

su silkems po Bridgeporta ped-
lewoja. Amerikoje nera to
kunigo, kurio Jociu butu nepraszas
pinigu ant sawo mokslo ir mat
sako, surinks tiek, kad užtekstent
ir ant organo "Auszros". Žino-
noma ant tokios dydžio, kaip
Shenandorio "Perkuno", tai gali
ir suubagaut, ale toki lakraszcziui,
tai tik teip ilgai užsilaiko, pakol
kiti pinigūs duoda, bet kaip tik
sustoja dawia, tai ju laikraszcziui
ir apleidžia sparnus, lyg žasukai
laike meszlawežio. Beje, Joci's da
ketina ir banka uždietie ant Brid-
geporto. — Tai mat kas per protas
tokiu, jiem rodosi, kad da žmones
yra toki kwali, kad kaip tik pa-
matys ant kokios budas paraszta
Banka, tai jau ir welka krep-
sziais pinigūs isz stock yardu. Ka
jus žmoneles daugiau norite,
jeigu tokiems Jociukams sa-
pnuojasi ape tokius dalykus....

Žinios wisokios.

† Baltimoreje neužilgio iszeis
dieninis laikrasztis po wardu
"Dziennik Polski".

† Belleville, Ill. anglekasyk-
lose Kleaso užgriuwu keleta dar-
binyku. Po adynai sunkaus darbo
atkase ir jau atrado wiena negy-
wu, o kiti wisi buwo suzeisti.

† Danesza isz Armenijos, kad
szioms dienoms turkai wela už-
puole ant armenu apygardoje Har-
zen, sudegine ape 40 armenisz-
ku kaimu ir iszplesze ju wisus tur-
tus. Žmones iszbeugio.

† Netiktai Amerikoje, bet ir
Europoje wieszi dideli szalcziai.
Danesza isz Lenkijos, kad in neku-
riuos kaimus inprato wilkai atsi-
lankytie ir gaudo netiktai parszuo
ir szunis, bet wienam kaime ir
waiku pora nunesze.

† Kare Kynu su Japonais jau
buwo arti susigerinimo. Kynai
buwo iszsiuntia sawo pasiuntinius
in Japonija darytie su Japonais
sandara, bet nežine kas pasidare,
kad netrukus Kynai telegrafawo-
jo, liepdami sawo pasiuntiniams
gryžt namo ir nedaryt jokios san-
daros.

† Lowestoft szioms dienoms
wilnys mariu iszmete ant kraszo
kuna wieno pasazeriaus garlai-
wio "Elbos". Isz popieriu atrastu
jo keszeniouse, pažino, kad tai
yra bankieris isz Buda Pesztos,
žydas, kurs praleidias 300.000
rensku aukiniu swetimų pinigų
ir sugriebias likusius, dume in A-
merika, bet patikus nelaimie nu-
skendo.

LIETUWISZKAS TEATRAS.

Pittstono lietuwai rengia ant 25
dienos Waserio, tai yra panedelyj
Užgaweniu atgrajytie teatra:
"Kražių Pjowyne". Teatras bus
grajytas bažnytineje saleje, ant
Buttler st. Delto užpraszone
wisus lietuwiu ir lietuwaitias, ne
tik isz Pittstono, bet ir isz wisu
aplinkiniu miesteliu, ko skaitlin-
giausei susirinktie. KOMITETAS

BALIUS! BALIUS!

Panedely, 18 d. Waserio lietu-
wai Scrantonu rengia parapijo
Baliu ant naudos lietuwiszkos
bažnyczios. Balius prasides 7½ a-
dyna wakare, ant paprastos sales,
kur lietuwai wisada sawo balius
laiko, grajys puikiausia lietuwisz-
ka muzika; tikietas tiktai 25c.
Užpraszone wisus lietuwiu ir
lietuwaitias koskaitlingiausie su-
sirinktie.

J. PETRUKIS, parapijos sekr.

TRUMPA SENOVES LIETUVIŲ ISTORIA

(Tasa).

Musis su Kardinykais ties Treide (1294m.)

Iš daugybės kariu su Wokieciais, garsiausia buvo ta, kurioj atsitiko didelis musis Treides paupėj ir kurioj iš wieno su Wyteniu ejo ir dalis Wokieciu, susipusius tarp sawias. Mat, Rygos miescionys, spaudžiamis Kardinky, pradejo skaustis prie Wytenio idant gelbetu juos. Wytenis, gerai suprasdamas wisa nauda del Lietuwos isz tokiuos paszaltos Rygieciaus, isztrauke su didelia kariumenia in Ryga. Susiwenijas czionai su Rygieciais, Wytenis sutiko skaitlinga prieszu kariumenia ties upe Treide.

Neiszasakytai baisus kilo musis, kuriame Lietuwiai wirszu gawo: Kardinky mistras su 15,000 kareiwu ant wietos krito. Teip pergalejus Wokiecius ir nusibubius ju kraszta, Wytenis namon sugryzo, parsizveddamas daugybia turtu. Kardinkykai-gi po tam per keleta metu nedryso Lietuwu kludyte.

Atmuszdamas Wokieciu uzpuolimus ir uzimdamas gerokus Gudū žemes plotus, Wytenis da praplatino Lietuwos žemias. Teip gudizka Polocko kunigaikstystę galutinai tapo suwienyta su Lietuwa (1307m.); to negana: Wytenij pasiseke ne tik tiktai sugrazintie wisus Gudū miestus, kurie buvo klausia jau Mindaugo, bet jis inliudo Gudijon giliaus negu anas musu karalius.

Teip besjarduodamas per wisa sawo amžy, Wytenis, mirdamas, paliko sawo tewynia suwienyta ir galinga. Jis, sako, buvo perkuno užmusztas (1315 m.)

Gediminas no 1315-1340

Mirus Witeniui, ant Lietuwos sosto užzengė jo sunus Gediminas, kursai da labjaus padidino Lietuwos rubezius, state naujas pilis, miestus ir miestelius ir wisa sawo waldyma, kariawo su Kryzeiwiais pikeziausiais prieszais musu tewynes.

Iš pradzius Gediminui sekėsi kariaut su Kryzeiwiais: jis teip smarkiai sumusze Wokiecius po Zeime ir Warniais (1320 m.), kad szie ant keliu metu liowesi kludyte Lietuwa. Paweikias Kryzeiwius, Gediminas, netrukus, pamusze neramius kunigaikszczius pietines Gudijos, kurie užpuolinedawo ir pleszdawo Lietuwa. No to laiko daugybe pietines ir wakarines Gudijos krasztu pasiliko suwienyta su Lietuwa, o Gediminas pawadino sawias Lietuwu ir Gudū karaliu.

Gediminas uždeda Trakus ir Wilniu ape 1322m.

Gediminui pagryziusiam isz kariszkų kelioniu, nerupejo atilsi. Idant aprupintie padejima sawo tewynės laikia kariu, jis pastate ne wiena nauja pily, senaisias medinias pertaise in murinias, o idant pakeltie prekystia, instenge du nauju miestu, Trakus ir Wilniu.

Trakus uždejo pagal ežera, wadinama tuom pacziu wardu, ir iszmurijo czion didzia pily, kuri kaip sargas, turejo gintie Lietuwa no bausiu Kryzeiwu.

Wilniuoe Gediminas inkure nauja sostapily. Ape uždejima Wilniaus pasiliko sziks atminima: karalius medžiojo wiena karta su sawo bajorais po amžinas girias, žaliuojancizais ant kalneliu prie intake Wileikos in Wilija (Nery), toje paczioje wietoje, kur no senowes stowejo szwenti Perkuno aukurai ir kur dege szwenta ir neuzgestanti ugnis. Cze jis užmusze taura ir pailias, užmigo po wienu arzuolu. Sapne jis regejo ant to paczio kalno, kur krito tauras, wilka, aptaisyta geleziuiais szarwais, kurs teip baisyti kauke, lyg tarytum jame 100 wilku buvo. Nubudias Gediminas apsahe sawo pasekejams sapna ir geide no

ju dažinotie, ka jis reiszkia. Bet ne wienas ne galejo jam iszaiszkintie to sapno, tiktai pawadintas kriwu-kriwaitis Lizdeika, teip jam jy iszaiszkino: "wilkas geleziuiose szarwuose, kury tu, Wieszpatie, regejei, reiszkia didi miesta, kury tu czionai pastatysi, o balsas jo teip bausis jog tartum, 100 wilku jame kaukia, reiszkia, kad, to miesto gywentojai sawo darbsztumu, twirbybia ir garbia perwirszys wisus kitus tawo wieszpatystes miestus". Pati ko Gediminui toksai sapno iszaiszkimimas; tuojaus dawo prisakyma murytie puikia ir twyrta pily ant kalno, kur buvo, užmusztas tauras, o pakalnej, kur stowejo szwentas Perkuno gojus, pastate kita pily, sziaukiama Kreiwaja. Po trumpam laikui Gediminas su wisais sawo tarnais ir bajorais persikele ant wisados in nauja sostapily. Augstosios pilies gruwiesiai riogso da ir szendien Wilniu, kaipo pamiuklas garbingo musu wieszpaties.

Gediminas megina platinie Lietuwu katali- kiska tikejima (1322-1323).

Kaip Lietuwoje pilys ir miestai dauginosi ir wisas gerinos, Kryzeiwiai rimtie negalejo ir su užwydejimu weizejo ant musu tewynes. Jiems labai rupejo sutrukdytie kylima Lietuwos ir nadaleistie jai twirtyn eitie. Apkelbe jie tada Kryzeiwizka karia priesz Lietuwus ir, pribubus buriams kareiwu isz Europos krasztu, nutare darytie kas met du kart, ziema ir wasara, didelius užpuolimus ant Lietuwos. Wienas isz tokiu užpuolimu atsitiko tuojaus. Pilys Lietuwos parubeziuose stowejo liepsnose, kryzeiwiai, insibrukia in giluma kraszto, myne lauku, degino kaimus, žude giwentojus, kurie tik jiems pakliuwo, niekam ne dowanodami.

Toks tewynes naikinimas sugraudino Gediminui szirdy. Kad ne butu swarbiausios prieszastes tokiu užpuolimu, jis užsimane apskelbtie swietui, jog jo žemej, katalikai laiswai gali platintie sawo tikejima. Delto jis iszsiunte pas popiezu pasiuntinius su rasztu, kuriame rasze: „Szv. Tewe, mes ne delto kariaujame su Kryzeiwiais, idant naikintie krikscionizska tikejima, bet idant apsigintie no ju skriaudimu ir netei sybiu. Sztai karalius Mindaugas, Kryzeiwu spauistas ir persekiotas, turejo iszsižadetie krikscionystes, o musu pranokejas, karalius Witenis, kwiete katalikus kunigus ir bažnycia aniems sawo kraszte pastate, bet wisas nuejo ant nieko: Kryzeiwiai kunigu nedaleido, o bažnycia sudegino“. Iszrokawias tame raszte didelia eilia nedorybiu Kryzeiwu, Gediminas prasze popieziaus, idant aleistu keltie priesz Lietuwus Kryzeiwizskas karias, kaipo wisiszkai ne reikalingas. Tame placziame laike Gediminas iszsiunte rasztu in Wokietija pas brolystias S. Dominiko ir S. Pranciszkaus, kwiedamas jais in Lietuwa skelbtie Kristaus moksla ir krikstytie žmonis. Teippat iszleido atsiszaukimus in turtingus Wokietijos miestus, praszdamas, atsiustie wisokiu amatnyku, žemdirbiu, prekeju, kurie, apsigywenia miestuose arba kaimuose, galetu platintie jo wieszpatysteje amatnikystia, prekystia ir wisokias pramonias, už ka prižadejo jiems didzias liuosybes ir dowanas.

Kryzeiwiai, dasizinoja ape tai, sukruto, nes buvo matoma, jog ju brolyste taps nebereikalinga, o kas da labjaus, niekad neingys Lietuwos. Pirmiausiai jie pereme nekuriuos Gedimino rasztus, in nupjowe no ju peczetis; per tai tie rasztai neturejo ne jokio swarbumo. Paskiaus pasiskubino iszsiustie pas popieziu pasiuntinius su szwelnu liežuwiu, idant iszteisintu juos no Gedimino apkaltinimu.

Tai padarytie jiems pasiseke ir jie po senowei tebedare užpuolimus ant Lietuwos. Tada Gedimi-

nas, matydamas, kad ne jokios naudos nebus isz kalbu ape praplatinima Lietuwu krikscionystes, kad ne Kristaus mokslas Kryzeiwiams rupi, griebesi už ginklu.

Wel prasidejo kares, isz kuriu didziausia atsitiko 1336 m., garsinga apginimu Punes pilies.

Margis gina Punes pily (1336 m.)

Didysis mistras su daugybia swiecziu, isztrauke in Lietuwa ir, insibrukias in Traku kunigaikstystia, apgule Punes pily. Tu pilis, kurioje gyweno garbinga Lietuwu pranasziene, buvo apkrasta dideliu griowiu, 50 pedu platumo ir 26 gilumo; augstos ir storos jos sienos, subudawotos isz twirtu kaladziu, galejo pasleptie daugybia žmoni. Todel aplinkiniai gywentojai, iszgardia ape Kryzeiwu užpuolima, pradapo buriais, moters ir waiikai, seni ir jauni, su brangiausiu turtu begtie in Punia, turedami wilty, rastie tenai apgywina no žweriszkų Wokieciu. Wadu ir wirsziniku tos pilies buvo Margis, turintis ape 4000 kareiwu.

Wokieciai, apsiautia pily isz wisu pusiu, dien isz dienos dauze kariszkomis maszinomis pilies sienas, o Lietuwiai diena muszasi su neiszasakytą drasybia ir narsumu, kirsdami galwas megiantiems užliptie ant sienu ir stumdami juos žemyn no wolu, nakti-gi taiso iszlausztas sienose spragas. Nors Kryzeiwiai ir turejo wisokiu kariszkų intaisu ir maszinu, wienok ilgai jie nieko negalejo padarytie saujalei kantriui in narsiu Lietuwu.

Netrukus griowiai ape pily, nors gilus ir platus, prisipilde lawonais apgulincijuju ir apgulamuju, woliai ir sienos nekuriotse wietose suiro, o kas da pikciaus, pilij pritruko wyru, nes beweik wisi apginejai pasiliko pažeistais, ar perwargia negalejo daugias musztiesi. Bet dwasia Margio mokejo ir pažeistuose ir apsilpusiuose wel atgawintie narsybia ir meilia liuosybes, da ir tada, kada jau neliko nei jokios wilties sulauktie pagalbos; o mineta pranasziene, klausiamas kasdien rodos, kas kart gawo liudnesnius atakymus. Ant gawo Kryzeiwiai užsimane užimtie pily kitokiu budu. Jie užmete ant stogu ir wolu keleta szimtu degancziu wilycziu, no kuriu keliose wietose pilis pradego degtie.

Dabar Margis pamate, jog nera nei jokios wilties atsiturietie ir atėjo paskutine walandu. Idant niekas ne kliutu in Kryzeiwu rankas, jis liepe wuduryj twirtynes sukrauti lauza, liepsnosna sumestie wisas gerybias ir turtus; paskui, aukaudamas diewams ant garbes kudykius, moters ir seniūs, patsai su szimtu da likusiuju karžigi iszkerta wisus ir krauna ju kunus ant ugnies. Tuom tarpu liepsnos apsiauczia wisa pily: nežiurint in tai, Kryzeiwiai geisdami turtu, puola in twirtynia, ant kurios wolu jau neberegevie apgineju. Iszlausztose spragoje jie sutinka tik wiena Margi; szis užkerta jiems kelia, idant nesutrukdytu draugu myrio, ir ne wienam gala padaro. Paskui ir jis pranyksta liepsnose, skubidamas pas paczia ir waiikus, kurie teipo-gi buvo pilij; kardu, aplietu krauju pikt Kryzeiwu, kerta jiems galwas, o potom perweria ir sawo szirdy. Insiwerzia Kryzeiwiai iszwydo netiketa daikta: liepsnose Lietuwos sunus kapoja wiens kita, ana pranasziene su sawo sudziuwusia ranka kerta kareiwams galwas, nukirtus gi paskutiniam, sau gala daro ir wisi pranyksta pilies degesiuose.

Labai nusistebejo Wokieciai isz tokios narsybes ir twirtybes musu seneliu. Nors ne rado ne jokiu turtu, wienok nedryso eitie toliaus, o sugryzia atgal in Prusus, aprasze stebetina smerty Punes apgyneju.

Girinis žmogus.

Atradias laikraszcziuose apraszima ape wiena apszwiesta wyru, kuris pawyrto in gyrynu žmogu ir weda žweriszką gywenima pustynese per ylgus metus,— skubinosi pasidalytie ta žingeidzia žinia su wisais skaitytojais "Lietuwos," kuria praszau su kantrybia perskaitytie ir apswarstytie.

Jis gywena su miszkiniais žwierimis Montanos kalnyuose neszoja mažai drabuziu ir waldo tyra angliszką kalba. Skaito laikraszczius ir wisokius rasztus. Pagawna styryna, walgo jos žalia mesa ir gerai loszia pokery ant kortu.

Beweik nežinomuose tyruose, Wise apes kalnyuose, piet-ritiweje dalije Montanos, ape 40 myliu no miesto Butte, yra apwienusi wietu, kuri atsižimi labjausei interesawojancziu ir paslaptingu charakterium Wajstijos. Jeigu ne wisa sziaur-wakarine puse tai wiens žmogus buvo paslapczia del žmoni daugiau, negu per czwerty szimtmeczio; teip raszo wienas laikrasztis, wadinamas "St. Louis Globe Democrat." —

Netiketai buvo dažinota, jog wardas to žmogaus yra George Pettingel. Jis gywena terp nuozmiu žweriu ir beweik yra wienu isz ju. Jis yra ženklywas waltiojejo atsižimejas per sawo tam tikrus priwalumus ir papraistai yra wadinamas per paszaltiecius, kaip girinis žmogus. Daug pasaku ape jo papratimus, atsitikimus ir dywina buda jo gywenimo yra pasakojama.

Wiena syky medincziai iszkeliawia in kalnyus upes Wise ant medziokles apsigywenio budose ant keliu dienu prie suplukes upiu Wise su Big-Hole, netoli no pažymetos wietos gywenimo ano girinio žmogaus. Po keliu myliu keliones jie pribuvo in siaura wietu terpkalnyje, kur atrado nematyta budelia girinio žmogaus. Waldonas tos wietos ne buvo niekur matomas. Ten nebuwo jokiu duriu. Buda buvo puseytinai inkasta in szona kalno, o per pusia sutaisyta isz sulenktu egles medziu. Widus budos turejo 6x10 pedu erdmes ir ne buvo matyt jokios kedes. Nei stalo, nei jokio daikto, reikalingo del žmogaus gywenimo. Miegama wietu to žmogaus buvo ant žemes wiename szone budos; kur in spudis žmogiszkos formos rode wietu, kurioje žmogus praleido daug nakti per 30 metu. Daile iszdwetas gabalas medzio tarwawo jam, kaipo paduszka. Widyrys tos kaladziukes su duobia buvo iszguletas per tiek daug metu, Jokie ryzelio drapanos nei užklutuwo ne buvo tame gurbe. Po apžiurejimo tos nepaprastos wietos, jie keliawo toliau in kalnyus. Bet nenuejo nei 15 žingsniu, kaip jie netiketai užtikto jeszky, kurio jie ejo dairidamies, kaipo waldono tos wietos ir kuris buvo priesaszcia ju žingeidumo.

Jis stowejo kelis tik žingsnius atogumo ant kalwos, kaipo kolia stebetina ir negywa stowyla in regimai, jis jau waktawo tuos atejunus pirmiau. Skersai jo rankas gulejo sena kareiwizska szauldykle. Kada wienas isz ju norejo priartintie, tai muszketa nesuprantamu budu, kaipo gywas daiktas greit paslinko augstzyn ir kulbia stoji prie jo peczio. Jiedu stowejo priesz wiens kita, kaip nutirpia, o anas, kaip in žemia inkastas. Jis yra 6 pedu ir 4 coliu augstas, biski sulinkias, su didelia krutinia, pecziai ir teipgi drutomis rankomis ir nei biskio ne nutukias, swerans ape 200 swaru. Wisos jo drapanos buvo senos, nudriskias kareiwizskas o, werkotas ir senos kelnes, kurios dateko nedaug toliau už keliu. Jo kunas buvo storai apželias trumpais plaukais. Jo barzda ir plau-

kai galwos, nuslieidami suwelto-se struogose, szwiesios gelezius baltumo, sieke per 8 colius žemiau brusloto (iki szakumo) kiekwiena toke struoga turejo rankos stori. Jo galwa turejo plauku daugias, negu paprastos moteryszkes. Jis buvo basas ir jo kojios, kaip ir wisas kunas, buvo apdengtos plaukais. Iszrode jis ape 60 metu senumo.

"Ar tu esi girinis žmogus?" ant galo prasadrasinias užklause ponas Mc Kinstry.

Nepaprasta žmogysty nusizijo sojo isz pasigerejimo ir atsake: "Teip yra, nes žmones mane teip wadina."

"Ar tu gyweni ten?" buvo sekantis klausimas rodant ant ano gurbo.

Teip tai yra mano butas arba, geriau, mano buwaine. Bet asz nedaug laiko praleidziu ten, nes didesny laika esu užmytas wisokiais atgarsias balsu.

To žmogaus kalba buvo tyra angli-zka ir nurode jy, kaipo apszwiesta ypata. Jis atsisedo ant kalwos ir jo, atlankytojai tapo drasesni; sedosi szale ir užwede gilesnias sznektas su nematyto sutwerimu. Wienok wisokias slapezias užduotias arba neaiszkias klausymus, del dažinojimo ka nors isz jo istorijos, jis atreme labai gudriai ir tobulai. Wiena syky, kada klausymas buvo užmestas per drasius, jis atsake:

"Kiekwienas žmogus turi sawo sekretus, kureis swietas yra ap-rubeziuotas, atsakancziai gywenimu." Tas dalykas buvo apleistas ir jie neklude jo daugias pana-sziais uždawimais.

Gywendamas sawo amžiu kalnyuose, jis wienok sznekejo wisai liuosai ir lengwai. Jis tikejo, jog gawta liepia kiekwienam žmogui teip gywentie, kaip jis, ir nurode ant dawado, tardamas, jog jis wisai mažai arba jokiu drapanu nedewejo kad ir labjausei szaltose žiemose ir per 30 metu jo gywenimo kalnyuose, jis da ne pažino tokios walandos, kada butu syrgias, jis užsilaike tiktai žalia žwierinia mesa, kuria jis pats sumedzioja. Nors jis neszoja muszkietu, bet naudoja ja tik del apginymo patš sawes, o niekad ne del szaudymo žweriu. Jo papratimu yra užtyktie koky briedy, elnia, meszka ar kita koky žwery ir wityje jy tolei, per nedelia ar deszimts dienu, kol žweris apylsias ne krynta laimykui jo peilio. Teipgi yra dažinota, jog jis, laike ilgo waikimo, niekad ne sustadowo pawalgytie, bet pakol laikosi pedsako sawo laimikio kolei nepaima žwery; ir papjowias jy nebejeszko kito, kolei ta sunaudoja. Pasikesini-mai jo ant wisokiu žweriu yra y-wairus. Jis sawo stipriomis samsoniszkomis pajiegomis wisados ima wyrszu ant žweriu.

Laike 3 ar 6 nedeliu jis sugryzia in sawo trobwetia, idant dažietie kelis arklis, kuriuos jisai užlaiko tik del susineszimo su paszaltieciais žmonemis ir del sawo draugystes, idant ne butu jam wienam ilgū. — Ape du syk ant metu, kada medziokle sumažeja, jis joja in maža kaimeli, wadinama Dewes Flat, 10 myliu atogumo no jo buwimo, del gawimo maisto ir kitu reikalingu daiktu. Jo daiktai susideda isz karwienos rielfos mesos, kuria jis walgo žalia; teipgi isz welesniu rasztu ir laikraszcziu, pagal reikalo jis augina arklis, už kury ima pripuolanty mokes ty pardudamas.

Labjausei akywas dalykas ape szita žmogū yra tas, jog jis yra gerai apsiszkaitias ir gerai apsi-pažinas su szendieniszką stowiu žmonių. Terp laikraszcziu, kuriuos jis skaito yra: "The Arena", "North American Review", "Century" ir "Scientific American". Jis teipgi grazei raszo. Paskutiny syki jis buvo Dewese ant riu-kimu dienos, kur jis ejo basas

per saiega dwieju coliu gilumo. Pereita ziema teksu kolektoarius norejo apdetie jy pollieniis mokesziais, bet jis ne pristoji ant to. Tada kolektoarius pasake jam, kad jis tures eitie balsuotie ant kryžkeliu, o jei ne, tai bus in-mestas in Big-Hole upia. Kelias dienas paskiau, kada 30 žmoni dyrbo ant kelio, jis iszejo ant ledo upes ir wadino tuos žmonis, idant inmetu jy in upia. Bet wietoje pristojimo ant jo praszimo, jie wisi pabego in miszka.

Pirm poros metu jis inejo Dewese in saliuwa ir nekoki žmones pakwiete jy losztie pokery.

"Asz nebelosziau pokerio ne laiko, kaip asz buwau kuriu-me-neje" atsake, "bet del pa-draugawimo su jumis, galiu prisidetie".

Ten bawo penki prie loszimo, neskaitant jo. Isz skarmalu jo seno apsiausto jis iszeme \$200 ir padejo ant stalo. Beregint wisus penkis jis apdyrbo. Tada jis paeme wisus iszlosztus pinigus ir sawus sykiu, padalino in pen-kias lygias dalis ir iszdalino wi-siems po lygia dalia, sakydamas: "Asz prisidejau pagalbetie jums ir neimezia no jokio žmogaus pi-nigu". Su tais žodziais jis prasi- szalino ir wel per metus ne buvo regetas.

Fotografas miesto Butte siule jam \$500, idant jis pawelytu numintie jo paweiksia, bet Pettingel ne pristoji. Wienok fotogra-fus megino nuimt jy nejuozims. Bet tas girinis wyras pagawo jy bedirbant, ateme no jo brangius instrumentus ir sumusze in tru-pinius. Tai buvo pirmas ir pas-kutinis meginimas nuimt jo foto-grafija.

Pettingel pribuvo in Montana laike kares, daug pirmiau, negu buvo misliama budawotie ten gelžkelius, kada wisas buwo at- wezama juoziais. Kapitonas John Brannigan, wienas isz seniausiu wezeju (freightieru), pasitiko Pettingel pirmą sykį mieste Rochester. Ponas Brannigan sustoji mieste Rochester keliadamas su wežimais. Terp jo "dreiweriu" buvo wienas pik-tas žmogus, kuris wisada jieszko- jo praliejimo krauju. Tas inejos in saliuwa atrado Pettingel su daugel kitu atejunu. Piktas žmo-gus pradejo gerti ir baust, kad jis su jeis ka nors gertu ir ant ga-lo puole ant gyrtu ir neapsigina-ncio seno žmogaus. Jis turejo bausio peily ir miera wo nudet ta seni. Pettingel sedėjo kampe su sawo kariawiszką sena muszkietu ant keliu ir per wisa ta laika ne sake nei žodzio. Bet kada piktas žmogus žmogžudiszkai už-puldinejo ant negalinczio apsigin-tie senio, Pettingel stojosi, pasta- te muszkietu in kampa, isztrau- ke ylga peily isz aulo czebatu, kuriuos jis tuom laiku buvo ap-siawias, priejo prie piktadejo ir uždejas ranka ant peczio, tare: "Tu turi baisyta szirdy. Tawo pasieligimas yra bjaukia žmogžu-dystia ir asz atejau isznaikintie tawe".

Wisa smarkybe buvo atimta no to-baisuno ir jis prasze atlei-dimo. Bet negalejo apturetie jo- kio atleidimo, nes saliuwa ne bu- wo tokio žmogaus, kurs butu suspejas iszgelbetie jo gywasty no peilio Pettingelo.

Yra daug pasakojimu no laiko pribuwimo Pettingelo in Monta-na ir no atsidawimo jo giriniam gywenimu, koky jis dabar weda. Labjausei swarbios wertes yra tai, jog laike kares jis buvo ka-pitonu kariumenes, susibare su sawo wirszinyku ir buvo iszwa-dintas ant galyniu (duel). Jis pri-eme galynia ir nurejo sawo prie- szinika; potom apleido armija ir pabego, siegdamas augstzyn pa-gal Missuri upes, ir eidamas wisa kelionia pekszias. Ant galo apsigywenio Montanoje, kada szita szalis buvo wisai da- nepažystama teritorija.

din-din.

PAJIESZKOJIMAI.

Pajieszkau savo draugo Jono Gerybos, paeinčio iš Kauno Raseinių pavieto Reliavos val. kaimo Stroczių; penkti metai kaip Amerike; pirma gyveno South Chicagoje, o dabar nežinau kur besiranda. Jeigu kas žino tegul danesza ant adreso szito: Chas Clemon Box 107, Export, Pa., Westmoreland Co.

Pajieszkau savo szwogerio Felikso Paplauskio, paeinančio iš miestelio Lukes, pavieto Sziauliu, red. Kauno. Jau treti metai kaip Amerikoje. Girdejau kad gyvena Philadelphiaje, bet jo adreso nežinau. Jis pats ar kas kitas teiksis prisiusti jo adresą ant ranku.

Kaziniero Juszkewicziaus, 4445 Goodspeed st. Chicago, Ill.

Pajieszkau savo szwogerio Jone Karpawicziaus, paeinančio iš redybos Suwolkų, pavieto Marijampoles. gm. Kwietiszkiu, kaimo Waitiszkiu, jau ape 8 metai kaip Amerike, du metai atgal gyveno Shenandoah, Pa., o dabar nežinau kur besiranda. Jeigu kas ape jį žinotu, teiksis praneszti, arba jis pats tegul atsizaukia ant adreso szita: Thomas Kubilius Box 12, New York, N. Y.

Pajieszkau savo draugo Antano Walaiczio iš kaimo Szwediszkiu, gm. Sintautu, paw. Naumieszio, redyb. Suwolku, jeigu kas ape jį žinotu, praszau daneszti ant adreso szito: J. Liudzius 516 Northampton st. Wilkes Barre, Pa.

Kas nori gautie swiezios ir pigios mesos, tegul eina pas Joku ba Dalius, po nr. 203 E. Centre st. Shenandoah, Pa. (19-5)

Preke Pinigu.

Rublis in Rosija..... 53c
Marke in Prusus..... 24c
Galdenai in Austrija..... 39c
Frankos in Francija..... 20c

Naujos Knygos.

1) "Akywi Apsireiskimai Swiete, ant kuriu žmones nuolat žiuri, bet ju gerai nesupranta". Yra tai labai akywa ir naudinga knygele del kožo lietuviu pasimokyti: isz ko imasi žabai ir griausmai, isz ko susideda debsiai ir ant ko jie laikosi, isz ko darosi miglos, lietūs, sniegas, kru-sza ir t.t. su 7 abrozeleis perstanciziais akywensiu dalykus. Preke 30c.

2) "Robinsonas Kruzius". Yra teipgi graži ir moraliska istorija del jaunumes ape jauna Robinsona, kaip jis per keleta metu iszgyweno pats wienas ant tusz ezios salos tarpu mariu. Prek. 25c. Teipogi jau pirmau kasztu ir spaustuwia "Lietuwos" iszdawem dwi knygelias: "Istorija ape Kantaria Aliana", kurios Preke, 20c. Ir "Olitypa" 25c.

Kas prisius \$1 sykiu ant szitu wisu keturiu knygiu, tam kasztu paezto nerukusime, iszsiusime sawo kasztu. Pinigus reikia siusti ant tokio adreso:

A. Olszewskis 954 33-rd st. Chicago, Ill.

Perkeliau Sawo Offisa

isz po nr. 3117 po nr. 3121

Uzdejau banka del uzkawojimo pinigu, in kuciaprimu pinigus no 85 ir augesziau ir moku uz juos procenta.

Kam turit waikszejot? Pas kitus ir duotis apsigadinet, kad galitia teip lygei gerai ir pigi atlikti interesus pas sawo zmogu. Ateikit ir persilydykit. Uzdejau nauja banka ant uzkawojimo gali undet pinigu no 85 ir augesziau pinigu, uz kuriuos moku procenta.

SZIFKORTES ant geriausiu linu isz Chicago per New Yorka in Berlin ir isz Berlin isz Chicago.

Isziuntimas pinigu in sena kraju.

UWAGA:

Rublis..... 53
Galdenai..... 39
Marka..... 24

Julian Piotrowski, 3121 Laurel ul., ant Bridgeporto

PASARGA:

Kas permaino wietu sawo gyvenimo ir reikalauja, idant jam permainytume adresa, turi neatbutinai prisiusti ir sawo senajy adresa, nes kitai jo praszymas nebus iszklausytu. Paduodami sawo nauja adresa, rupykites kaiszkiausei jy paraszytie, o labiausei warda uleycios, miesto ir sawo, nes nekarta taikosi kad joku budu negalima dasimislytie, koke tai uleycia. Jeigu patys gerai nezinote kaip raszosi uleycia, kiek literu in ja eina ir kokios, tai papraszykit bile kokio amerikono, o jis jums paraszys atsakanty adresa. RED.

HILLE'S FOTOGRAFAS,

3452 S. Halsted ul.

Nujima puikias Fotografijas, uz tuzina tikiai \$2.00

Ant weseliu ir kitoku reikalau nujima Fotozafijas kopeiklausei.

KASIN CLEVELANDA ATKELAUŠIT PAS OLSZYNSKA WISKO GAUSIT:

Szalto alaus, geros arielkos ir Kwepecziu Cigaru.

ATEIK BROLI PAMATYTI IR TO WISO PARANDYTI

Gywenu po nr. 825 St. Clair str. Cleveland, O.

Turiu puikiasia Karczema isz wisu Clevelando lietuwu ir daugiause wisoku gerynu uzkaikas

Adresai Wirszinyku.

Susiwyenyjimo Lietuwu Republikaui Walleje Illinojo.

Prezidentas, St Rokosz 109 W. Randolph St. Wice Prezidentas, Fr. Paloni, 685 Van Horn St. Sekretorius I, M. Waranka, 12 Crittident st. Sekretorius II, P. Jonaitis, 77 Cleaver st. Kasierius, W. Wasiliauskas, 817 Dickson st.

M. Wyszniaskiene.

403 Henderson st., Jersey City, N. J.

— užlaiko —

PUIKIAUSIA SALIUNA

Wisame mieste Jersey City.

Geriausias Alus, Arielkos, Wynai, Likieriai ir t.t. Turi gera didelja sala del susirinkimu, mitingu, balu ir weseliu; turi daugybja ruimu ant pasamdymo del lietuwiszku familija, rentas labai pigus. Rodyjame wisiems eitie pas sawus, o ne pas swetintau-czius.

Jeigu tau skanda galwa, tai pamegyk oszkus Bojanowski. Yra geriause gydys no skandimo galvos, ka joku kita taip reit ne gydo, kaip Proszo Bojanowski. Galima autie kozoje apstiekoje, arba prinuoziant 25 centus pacitineis marzomis, ant auksoziu paduto adreso, o su atsakymu apatys jais.

Adresas toks: H. S. BOJANOWSKI, 885 W. 19-th St., Chicago

WEINATINIS LIETUWISZKAS

SALIUNAS,

Winco M. Kaczergio

338 Anderson str. Jersey City.

— o —

Uzlaikau puiku szalta Alu, Degtinia tikra ruginia, lietuwiszka Trejonkia wisoku Wynu ir Likieriu. Turiu Billiarda del zabewu. Pas mane gali gautie kiek wienas pakelewingas puikia nakwynia ir geriausia roda duodu del sawo broliu.

W. M. KACZERGIS.

MAX DRZEMALA,

— LENKISZKAS —

Adwokat,

praktikawoja wisuose suduose, iszpildo sawo dalikus teisinga ir gerai.

Rodijame wisiems lietuwnikams eitie pas Drzemala gerausi apgineja prawu.

Ofisas: 23 Metropolitan block.

163 Randolph St.

Giweinimas 1256 N. Halsted St. Telf. N. 4923

LIETUWISZKAS

SALUNAS

— o —

Juozepto Działtwos,

3253 Laurel ul. ir kamps 33 ul.

Uzlaikau swiezia Wawarska Alu, senesnes geruses Arielkas, Likierius ir kwepeczius Cigarus. — Kasdien swiezias uzkaikas. Ateik Brol! pamatytie ir to wiso parandytie

J. DZIAŁTWA, 3253 Laurel ul.

KAZIMIERAS PETRIKAS

LIETUWISZKAS AGENTAS.

Siunczia pinigus in wisas dalis swieto ir parduoda szifkortias ant geriausiu laiwu pigiausei ir teisingauei.

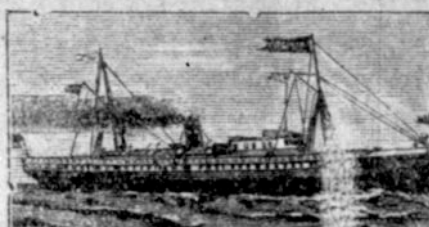
Ofisas: 314 E. Centre str., Mahanoy City, Pa.

S. BAROS FORMERLY OF

M. ROSENBAUM & CO.

LITUWISZKAI LENKISZKA BANKA.

400 Grand Street, NEW YORK, N. Y.

Wyrail duodu jums zinia, kad mes parduodam Szifkortes ant wisu greiciausiu laiwu uz pigiausia preke, siuncziamie pinigus, kuriuos jusu prieteliai gauna in 15 dienu. Musu kantorje galite susiszneketi lietuwiszka ir lenkiszka. Ateikite ir persilydykite, kad mes per 15 metu su kožu apsiejome teisingai. Teipogi parduodame tikietus ant wisu gelezinkeliu Amerikoje ir Europoje.

KANTORAI MUSU EUROPOJE YRA TOKI:

31 Admiralitat strasse, Hamburg. 20 Maaskade, Rotterdam.

46 Heerdenthorsteinweg. Bremen.

Jeigu nori gautie gera Lota, geroje wietoje ir padarytie ant jo gera

bizny, tai pirk

LOTA prie pat Lietuwiszkos Bažnyczios,

o czionai, ar tu uzdesi koky bizny, ar tu pasistatysi koky nama, tai wiskas tau eis gerai, ba cze kasdien lietuwiu tankinasi ir wisokis biznis kasdien gerin eina.

Buwo 6 Lotai ant pardawimo prie pat bažnyczios, isz kuriu wiena mes patys nupirkome ir ateinanty pawasary statysime sawo locna nama del Redakeijos "Lietuvos", o da 5 lotai prie to paties daikto yra ant pardawimo, ant kuriu mes paememe agentura. Lotai prie pat lietuwiszkos bažnyczios, 3 isz ju ant 33-czius ul. ir 3 ant Attica ul.

PREKE LOTU NO \$700 IKI \$800.

Turi 25 pedas plozio ir 120 ilgio. Trezia daly pinigu reikia imoketie isz wirszaus, o likusios dwi dalys iszsimoka per 3 metus. Kas mislyjate pirktie, tai pasiskubykite, nes prekes ju kasdien auga; uz metu laiko nepirksite ju nei uz tukstanty dolieriu. Pamykite kad cze yra sostapyle lietuwiu, tai ne teip kaip nekuriu zyd-palaikini traukia jus in laukus in mazus mieseciukus, kur žmones mokeja per kelis metus, pameta wiska ir wela sugryža in Chicago ir czionai maitinasi. Cze jeigu žmogus darbo neturi, abile turi sawo locna nama, tai isz paties rendo sau maitinasi, ba aplink lietuwiszka bažnyczia nera nei wieno kamburio tuszczio, ape tai nereikalaujame pasakotie, nes ir patys matote.

Atsiszaukite in redakcia "Lietuvos" 954 33-rd str. Chicago, Ill.

ALBERT W. MAY ADWOKATAS.

Mikolas Kiepsza lietuwiszkas asistensas, praktikawoja wisuose suduose.

RUMAS: 419 Chamber of Commerce Building, CHICAGO.

kerte Washington ir La Salle ul.

TELEFONAS: MAIN 873. Duryz isz Washington, priesai Court House. Imk elevatoriu.

A. ZDANAWICZIUS, 181 Salem ul.

BOSTON, MASS.,

Uzdejo pirma lietuwis. agentura

Parduoda lietuwiszkos (szifkortes) ant greiciausiu laiwu in isz Europos, iszmaino ir siunczia pinigus in wisas swieto szalis kuompilgiausei ir 4 nedelies po isziuntimo parodo kwita su priemimo pasirasyti.

Kelionajantiems in Europu, kurie perka lietuwiszkos po ofice duoda tiketa uz dyka, net in pat New Yorku. Lietuwiszkos preke in pati isz New Yorku. — Szalima raszus del dalies iszszekojimo isz lietuwiszkos arba kitiu dalyku ar raszus su kožu iszmaino ir iszmaino. O teipogi szalio skolas isz Europos; aszkurawoja nuo ugnies namus ir kitus dalykus; parupina wietas darbininkams ir wietas tarnautie ir iszmaino. — Wiska atlieka kuomieriausiu.

NO wisoku ligu wienantine gydyla yra "TRAWICIEL."

be kurio Europoje didiausi namai ne gali apsieiti. Gydo wisokias uzsiemeni-las ligas, kaip tai: Prietwaria, Skandijuna galvos, Dziwowa kepeni, Gelbija, Romatizma, Wandenai apitima, Karszizlia, Rodis, Szwasus, Dragy, Skrupas, Niozus, Kirmelas, Laszus, Szunwotia, Wozky, Gyzus, Sopulus ir Zedulus. Kainu skaudiejima, Sukindima, Nosteru ligas. — Zedolima chaburcia, trenu skaudiejima, Galvos ezima ir t.t.

Toji gydyla "TRAWICIEL" yra ne apskytai genty: kas pynus karta jelauidys, tai ne tik pats džiaugias, bet kietims ja weisy.

Ta gydyla gali gautie tikiai pas mane; po pristatiniu wienygdolero tuojus jus jums iszsiusta. Adresas:

H. S. BOJANOWSKI, 989 W. 19-th St. cor Leavitt Chicago, Ill.

JONAS ZAWECKAS

3314 MUSPRATT STREET

atidare nauji

Krautuwia Angliu.

Atweza anglus koziu in namus ir parduoda pigia kaip wisi kiti angliniai expresmai. Tes-pogi uzsiima expresysta perkrautymu ir perwaziojimu wisoku daiktu. Rodyjame wisiems geriau eitie pas sawo žmogiu lietuwy, nei kop pas swetinta ty.

(24-3)

KASPAR BARTKOWIAK,

Konstabelis Pawietawas.

IR NOTARY PUBLIC.

iszprowja geriause wisokias prawas wisuose suduose. Krimowija kalbos: lenkiszkoje, wiskiszkoje ir angliszkoje. Teipogi kolekta wija pinigus uz wisokias skolas. Gywenu po ur.

3200 Muspratt st., kerte 32 st.

GERIAUSIA UZEIGA

pas L. AZUKA

3301 Auburn ave. kerte 33-czius ul.

Arti Lietuwiszkos bažnyczios.

— o —

Uzlaiko puiku Saliuna ir Salia del mitingu, balu, weseliu ir kitoku zabowu.

Ir kurie atkeliauna isz kito miesto, gali wisa roda gautie ir spakainiai pernakwotie.

L. AZUKAS.

"LIETUVA"

Nedelinis Laikrasztis,

iszeina kas subata ir talpina sawyje ko naujausias ir swarbiausias zinias del žmonių darbinyku.

"LIETUVA"

turi daugiausei skaitytoju po wisa Amerika ir uz tai biznieriams geriausei uzsimoka "LIETUVOJE" apsigarsytie.

"Lietuva" kasztuoja ant metu \$2.00

Spaustuwe „Lietuva“

spausdina (drukawoja) wisokias Knygas, Konstitucijas, Tikietus ant lioteriju, balu ir teatru, Programus ir kitokius reikalingus drukus.

Wiska padaro grazei, greitai ir pigiai.

Redysteje „Lietuvos“

Parsiduoda Szifkortes ant geriausiu laiwu. Siuncziamie pinigai in wisas szalis swieto. Pinigai isziusti per redystia "Lietuvos" greiciause suwaiszczioja, kaip isz wisu kitu agentu.

Raszant su koku bent reikalau, reikia uzdetie adresa toky

A. Olszewskis

954 33rd st. Chicago, Ill.

Ofisas "Lietuvos" esti kasdien atidarytas no 7-tos adynos tyto iki 9-tos wakaro, o nedeliu no 12 widurdienio iki 9 wakaro.

Pirma Letuwiszka Kolonija

po wardu "Lietuwa",

GRAND PRAIRIE, ARKANSAS.

Kurioje jau apstipiko 24 lietuwiszkos familijos ir jau 10 lietuwiszku familiju tenai gywenu. Teipogi jau apsigywenote tenai lietuwiszkas kunigas J. Balcewiczius ir ant ateinančio pawasario statys lietuwiszka bažnytelia.

Laukai yra derlingiausi isz wisos walstes Arkanro. Wisoki jawai dera labai gausei.

Prietam auga bowena, o waisei sodu puikiasia isz wisu Suwienyta Walstija. Klimatas swiekas, ziemos trupos, o wasaros zygos, karszoziu didelja nera, sziluma lyginsu Chicago.

Wanduo swiekas. Szalnei gylu no 20 iki 50.

Aplink iszsidraiktis straispneis pulkios grios, farmerai gali gautie laukus su giria ir be grios. Balkei ir lentos neiszskaitai pigios del pasiatymo sau namu.

Preke lauku no \$6 iki \$8 uz akra.

Mokasi \$1.00 isz wirszaus uz koža akra, o likusi suma iszsidalina ant 5 metu iszmokeszcziau.

Norinti tikrai dasiznotie ape wiska raszkytita in

UNION LAND COMPANY,

163 Washington St., Chicago, Ill.

REDYSTIA "LIETUVA",

954 33rd Street. Chicago, Ill.

ARBA PAS KOMITETA

A. Bijanski, 626 W. 17-th St. J. Butkus, Hazen, Ark.

CHICAGO, ILL. P. O. Box 82.

Ben. Hatowski,

ZIEGARMISTRAS

— parduoda —

DELMANTUS,

ZIEGORELIUS,

ZIEGORIUS ir

AKULORIUS.

527 S. Canal ir Judd uliczios,

CHICAGO, ILL.

Tajso wisokius zegorelius, zegorius ir kitokias aukrynius dalykus, zabulimas ir sidabrinimas wisoku dajktu labai pigie, auksozius sydabrynius zegorelius iszewjeze kaip naujus. Isz pluku lencugetus doro ant orderio.

Ziegorela czistymas 50c. Sprendzyna 50c. Stykias ir skazupkos 10c

Szlubinej ziedaj 56 ir 72 prabos nog \$3 iki \$6. Sidabrin "Elgin" zegorej \$7.00. Wyska garantawoje ant metu.

MAX KOBRE,

— SUCCESSOR TO —

KOBRE & HERSCHMANN

Litewski i Polski Bank

40 Canal Str. New York

IR 142 Division St. N. Y.

Wyrail duodu jums zinia, kad mes parduodam Szifkortes ant wi su greiciausiu laiwu uz pigiausia preke, siuncziamie pinigus, kuriuos jusu prieteliai gauna in 15 dienu. Musu kantorje galite susiszneketi lietuwiszka ir lenkiszka. Ateikite ir persilydykite, kad mes per 25 metus su kožu apsiejome teisingai. Teipogi parduodame tikietus ant wisu gelezinkeliu Amerikoje ir Europoje.

KANTORAI MUSU EUROPOJE YRA TOKI:

31 Admiralitat strasse, Hamburg. 20 Maaskade, Rotterdam.

46 Heerdenthorsteinweg, Bremen.